

**กิจกรรม : การติดตามผลการฟื้นฟู และส่งเสริมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ และติดตามผลกิจกรรม
ให้ความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก**

ภายใต้โครงการวิจัย เพื่อติดตามและผลกระทบจากสารอาร์เซนิก แมงกานีส ไซยาไนด์ และฟื้นฟู
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา กระบวนการรู้คิด และการเรียนรู้ ในเด็กประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตามที่ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย
จากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ให้ดำเนินโครงการวิจัยเพื่อติดตามผลกระทบจากสารอาร์เซนิก
แมงกานีส ไซยาไนด์ และฟื้นฟูภาวะบกพร่องทางสติปัญญา กระบวนการรู้คิด และการเรียนรู้ในเด็กประถมศึกษา
ปีที่ ๔-๖ โดยมี รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการฯและที่ปรึกษาโครงการ และ
ดร.นุชนาฏ รักชิต เป็นหัวหน้าแผนงานวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและฟื้นฟู สถานการณ์ภาวะบกพร่องทาง
สติปัญญา กระบวนการรู้คิด และการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งศึกษาปัจจัยทางด้านครอบครัวและสังคมที่มีความ
สัมพันธ์กับภาวะบกพร่องทางสติปัญญา กระบวนการรู้คิด และการเรียนรู้ของเด็ก พร้อมทั้งมีการตรวจสอบสุขภาพ
ร่างกายและตรวจสอบสารโลหะหนักในเด็ก ตลอดจนให้ความรู้เด็กในการป้องกันตนเองจากสารโลหะหนัก

ทั้งนี้ทางโครงการวิจัยได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆตามแผนที่ได้วางเอาไว้ โดยมีกิจกรรมหลักๆสรุปได้ดังนี้

กิจกรรม	รายงานผลการดำเนินงาน	ผลสรุปสำคัญของกิจกรรม
1. ประชุมคณะทำงาน	ทีมคณะวิจัยโครงการจัดประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	การวางแผนการดำเนินงาน และรายงาน ความก้าวหน้าของงานวิจัย
2. ทบทวนเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	การทบทวนเอกสารและงานวิจัยต่างๆ	ได้ข้อมูลผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ติดต่อ ประสานงานพื้นที่ / โรงเรียน	ติดต่อและประสานงานพื้นที่วิจัย จำนวน 6 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนบ้านใหม่ราษฎร์ดำรง 2) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 60 (บ้านเขาตะพานนก) 3) โรงเรียนบ้านศิริเทพนิมิต 4) โรงเรียนบ้านวังชะนาง 5) โรงเรียนบ้านทุ่งยาว	การประสานงานพื้นที่วิจัย และขอความ อนุเคราะห์ทำงานวิจัยในพื้นที่อย่างเป็นทางการ โดยมีการลงพื้นที่งานวิจัยเมื่อวันที่ 30-31 พฤษภาคม 2562 นำโดยรอง ศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผล การพิมพ์ ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

	6) โรงเรียนบ้านวังขวัญ	มหาวิทยาลัยมหิดล และหัวหน้าโครงการย่อยที่ 1- 3 ลงพื้นที่พูดคุยแนะนำโครงการและชี้แจงโครงการกับผู้ดำเนินการโรงเรียนทั้ง 6 โรงเรียน และได้ทำหนังสือชี้แจงโครงการถึงผู้ว่าราชการของทั้ง 3 จังหวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
4. พัฒนาเครื่องมือและจัดหาเครื่องมือ	การเตรียมและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเด็ก และผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถาม (Structured Questionnaire) เพื่อศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้านสุขภาพ ด้านการเลี้ยงดูและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ด้านสัมพันธภาพครอบครัว รวมถึงบริบททางประชากรและสังคมของครอบครัวของเด็ก ทั้งแบบวิจัยเชิงปริมาณ (เก็บแบบสอบถาม) และเชิงคุณภาพ (สัมภาษณ์เชิงลึก) 2) แบบวัด/แบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน ด้านทักษะสติปัญญาการเรียนรู้ของเด็ก ได้แก่ ทักษะสติปัญญา ทักษะการคิดเชิงบริหาร ทักษะการใช้มือและตาทำงานประสานกัน การทำงานของสมอง และผลการเรียน (การวัด IBM IQ การใช้แบบประเมิน และ (เครื่องมือแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน เช่น 1. Task of Executive Function 2. Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF) แบบประเมินทักษะการคิดเชิงบริหาร 3. Test of Nonverbal Intelligence 4. แบบสอบทักษะพื้นฐานทางวิชาการ Kasetart Basic Academic Skills Test (KBAST) 5. Visual motor Integration 6. วัดการทำงานของสมองให้กับผู้ลงเก็บข้อมูลในพื้นที่)	ทางทีมวิจัยได้มีการพัฒนาเครื่องมือและจัดหาเครื่องมือ โดยมีกิจกรรมหลักๆดังนี้ 1) พัฒนาเครื่องมือแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนงานวิจัยเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการตรวจสอบความตรงในเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) เป็นต้น 2) การอบรมการใช้เครื่องมือ ให้กับทีมวิจัยและเจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล 3) สั่งซื้อเครื่องมือตามขั้นตอนและระเบียบข้อบังคับ

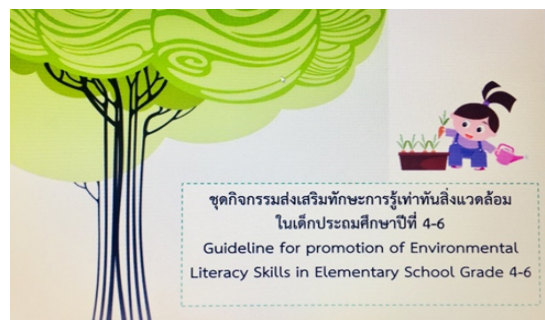
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล 2562

	3) แบบสอบถามความรู้และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารพิษ	
5. ขอบจริยธรรมการวิจัยในคน	ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนชุดกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2562 รหัสโครงการ MU-CIRB 2019/067.2602	ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนชุดกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2562 รหัสโครงการ MU-CIRB 2019/067.2602
6. วัดประเมิน Pretest	ทีมคณะวิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูล Pretest	ช่วงวันที่ 24-28 มิถุนายน 2562 มีหัวหน้าโครงการย่อยที่ 1 และ 2 รวมทั้งคณะวิจัยและทีมเจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล
7. เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ	ทีมคณะวิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูล Pretest	ลงเก็บข้อมูลโดยมีผลการดำเนินงานตามที่ได้แจ้งมาด้านบน
8. ให้ความรู้และอบรมกิจกรรมฟื้นฟูและส่งเสริมให้กับคุณครู	ทีมคณะวิจัยจัดกิจกรรมอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับคุณครู ในวันที่ 14-15 สิงหาคม 2562 ณ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๖๐ (บ้านเขาตะพานนาคร) ต.เขาเจ็ดยอด อ.ทับคล้อ จ.พิจิตร	วิทยากรนำโดย อาจารย์โกเมธ ปิ่นแก้ว และคณะ ได้อบรมและเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะการสังเกต ความเข้าใจเด็กที่มีภาวะเสี่ยง LD รวมทั้งการส่งเสริมเด็กทั้งด้านภาษาและคณิตศาสตร์ เทคนิคและการทำสื่อเบื้องต้น ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง เหมาะสำหรับทั้งกลุ่มเด็กที่มีภาวะเสี่ยง ภาวะบกพร่อง และเด็กทั่วไป ตลอดระยะเวลา 2 วันให้กับผอ. และคุณครูที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 6 โรงเรียน โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมรวมทั้งสิ้น 38 คน
9. ตรวจสอบสุขภาพเด็ก (เจาะเลือด)	ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพเด็กในช่วงวันที่ 9-12 ก.ค. 2562 โดยหัวหน้าทีมคณะวิจัยโครงการย่อยที่ 2	ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพ และเก็บสิ่งตรวจในเด็กกลุ่มตัวอย่าง
10. ดำเนินการส่งเสริมกิจกรรม	คณะวิจัยลงพื้นที่ ช่วงวันที่ 12 -15 สิงหาคม 2562 และมีการส่งเสริมกิจกรรม เกี่ยวกับองค์ความรู้ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารพิษ โดยตัวแทนทีมคณะวิจัยส่วนโครงการย่อยที่ 1	ตัวแทนทีมคณะวิจัยส่วนโครงการย่อยที่ 1 เข้าพบปะพูดคุย และสอนกิจกรรมการส่งเสริมองค์ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารพิษ โดยใช้สื่อกิจกรรมที่ทางทีมคณะวิจัยได้เตรียมให้กับ

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล 2562

		พื้นที่ ที่นี้จะมีการเก็บข้อมูล ผลการใช้ เครื่องมือและสื่อต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ ผลต่อไป
--	--	--

ภาพประกอบการดำเนินงานที่ผ่านมา

การวางแผนกิจกรรม : การติดตามผลการฟื้นฟู และส่งเสริมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ และติดตามผลกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา นอกจากจะมีการวิจัยเก็บข้อมูลผลการศึกษาดังกล่าวแล้ว ทางโครงการยังมีกิจกรรมที่สำคัญ และได้ดำเนินการไปแล้วได้แก่

1) กิจกรรมการฟื้นฟู และส่งเสริม ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยได้จัดอบรมการฟื้นฟู และส่งเสริมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ให้ครูในพื้นที่ (คุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 คุณครูภาษาไทย คุณครูคณิตศาสตร์ หรือคุณครูที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และทักษะการสังเกต ความเข้าใจเด็กที่มีภาวะเสี่ยง LD รวมทั้งการส่งเสริมเด็กทั้งด้านภาษาและคณิตศาสตร์ เทคนิคและการทำสื่อเบื้องต้น ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง เหมาะสำหรับทั้งกลุ่มเด็กที่มีภาวะเสี่ยง ภาวะบกพร่อง และเด็กทั่วไป)

2) กิจกรรมให้ความรู้ โดยมีการอบรมการจัดกิจกรรมความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก ให้แก่ครูสุศึกษา (ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสิ่งแวดล้อมในเด็กประถมศึกษาปีที่ 4-6 Guideline for promotion of Environmental ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 เปิดประตู รู้ทันสารพิษ กิจกรรมที่ 2 มารูจักวิธีการป้องกันอันตรายจากสารพิษกันเถอะ กิจกรรมที่ 3 สารหนู แมงกานีส ไฮยาไนด์ กิจกรรมที่ 4 การสะสมของสารพิษในห่วงโซ่อาหาร (ปลา) กิจกรรมที่ 5 ดิน น้ำ อากาศ มีอะไรซ่อนอยู่ และกิจกรรมที่ 6 สรุปความรู้ที่ได้จากกิจกรรมส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสิ่งแวดล้อม)

โดยครูที่ผ่านการอบรมจะนำกิจกรรมการฟื้นฟู และส่งเสริม ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไปส่งเสริมเด็ก และจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็กในโรงเรียนของตนเอง

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อติดตามผลการฟื้นฟู และส่งเสริมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้
- 2) เพื่อติดตามผลกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก
- 3) เพื่อติดตามผลกิจกรรมที่โครงการวิจัยได้ดำเนินงานในพื้นที่

การดำเนินงาน

- 1) วางแผนการดำเนินงาน และติดต่อประสานงานพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อม
- 2) เดินทางลงพื้นที่กิจกรรมตามที่กำหนด โดยวางแผนเบื้องต้นดังนี้
 - 2.1) วันที่ 1 เดินทางจากกทม.ไปยังพื้นที่เป้าหมาย ช่วงบ่ายและนอนพักค้างคืน
 - 2.2) วันที่ 2 ลงพื้นที่ติดตามจำนวน 4 โรงเรียน โดยใช้กระบวนการพูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับคณะครูที่เกี่ยวข้อง และเก็บผลข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัย

2.3) วันที่ 3 ลงพื้นที่ติดตามจำนวน 2 โรงเรียน โดยใช้กระบวนการพูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับคณะครูที่เกี่ยวข้อง และเก็บผลการวิจัยผ่านการทำกิจกรรมจริงของกลุ่มครู และกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย เพื่อเก็บผลข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย กิจกรรมหลัก 2 ส่วนคือ

- กิจกรรมการฟื้นฟู และส่งเสริม ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ รวมถึงการต่อยอดองค์ความรู้ ต่างๆที่ได้รับจากการอบรม และการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ
- กิจกรรมความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก ผ่านการทำกิจกรรมจริง

ผลที่ได้รับ

- 1) ได้ฐานข้อมูลสรุปการติดตามผลการฟื้นฟู และส่งเสริมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการวิจัย
- 2) ได้ฐานข้อมูลสรุปการติดตามผลกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันตนเองสำหรับเด็ก เพื่อใช้ในการวิจัย
- 3) ได้ฐานข้อมูลสรุปการติดตามผลกิจกรรมที่โครงการวิจัยได้ดำเนินงานในพื้นที่ เพื่อใช้ในการวิจัย

นักศึกษาสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ลงพื้นที่จำนวน 4 คน ดังนี้

1. น.ส. นวพร เผือกเพชร 6136531 CFHD/M
2. น.ส. กนกวรรณ รุจนเวชช์ 6038278 CFHD/M
3. น.ส. ต่วนเอริน ฤกษ์มณีรัตน์ 6136532 CFHD/M
4. น.ส. พิชญ์ ธรรมรัตน์ 6038277 CFHD/M

